

Negres, catalans i altres indesitjables

written by Joan Fonollosa | 11 d'abril de 2018

Al poble andalús de Coripe tenen un costum ben curiós: cada any, per Setmana Santa, trien un personatge que els resulti especialment odiós o indesitjable, fan un ninot que el representa, el pengen d'un arbre i li engeguen escopetades fins que es crema.

No comentaré ara que, a aquests moments de la història, pugui ser una festa popular cremar algú a escopetades ni que sigui en efígie. Al capdavant, és una cerimònia que enllaça amb una tradició molt estesa –també a casa nostra– de “cremar el dimoni” i, ben mirat, no és tan diferent del que fan tot l'any molts dels nostres joves –i no tan joves– amb segons quins jocs de la PlayStation.

Enguany els habitants de Coripe han triat com a figura a cremar una dona que ha sortit molt a la premsa les darreres setmanes perquè ha confessat l'assassinat d'un nen –*el pequeño Gabriel* en llenguatge periodístic–, fet que ha causat una gran commoció popular, sobretot a Andalusia. Fins aquí res d'extraordinari, però com que resulta que aquesta dona és de raça negra, no se'ls ha ocorregut a la bona gent de Coripe altra cosa que pintar de negre la cara del ninot que la representa.

I ja la tenim armada. Als escandalitzats professionals del políticament correcte els ha faltat temps per exclamar-se i dir que què és això de cremar a escopetades una persona negra, que és racisme i no sé quantes coses més. Curiosament, no he sentit queixes de les feministes perquè fos una dona, potser perquè consideren que la igualtat de la dona passa perquè se les pugui cremar en efígie, igual que a un home.

(*Divertimento* que deixo a la imaginació del lector: què hauria

passat si la persona escollida hagués estat de raça jueva? O gitana?)

El cas és que, davant les crítiques, l'alcalde de Coripe s'ha considerat obligat a sortir a donar explicacions. Jo no sé què diria vostè en aquest cas, però em sembla que jo diria una cosa com ara que no s'ha cremat una persona per ser negra, sinó per ser una assassina de nens, que resulta que és negra.

Però no. No sé si és que aquesta explicació resulta massa sofisticada o potser l'home va considerar que no tenia prou força exculpatòria; el cas és que s'ha desmarcat dels fets dient que "creia que anaven a cremar en Puigdemont".

I certament, l'argument li ha funcionat: només dir-ho, la notícia i l'escàndol han desaparegut de les planes de la premsa, de les ones de la ràdio i de les pantalles de televisió i d'internet.

És clar que Puigdemont ho té tot: és home, blanc, català i per si faltés res líder de l'independentisme. El *pack* al complet. Qui millor per cremar en efígie? Com es pot comparar un dolent tan dolent amb una vulgar assassina de nens?

A mi tot això m'ha recordat una *coplilla* que es cantava a Cuba a finals del XIX, poc abans de la independència (de Cuba, que quedi clar):

*Desde el fondo de un barranco
canta un negro con afán:
!Ay, madre quien fuera blanco,
aunque fuera catalán!*

Ja ho veuen: en un segle, els catalans hem passat d'estar just un graó per sobre dels negres a estar a sota, no sé si només un graó o més.

D'això se'n diu progrés, sí senyor. I quan, d'aquí a trenta anys, sigui habitual trobar catalans negres, ja pot ser...